

10.2.3. Převod bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) (M. Kynčl 1993)

Velké množství vymezených základních jednotek komplexního průzkumu půd bylo agregováno na tzv. hlavní půdní formy, které se staly výchozím půdoznaleckým základem půdně ekologických jednotek bonitačního průzkumu - bonitovaných půdně ekologických jednotek. Obecně lze ovšem konstatovat, že informační hodnota materiálů BPEJ je z geoekologického hlediska nižší, než materiálů komplexního průzkumu půd (KPP).

Základní kód BPEJ je pětimístný:

- **první pozice** (*....) definuje *klimatický region*, regionů je deset:

0. velmi teplý suchý
1. teplý suchý
2. teplý mírně suchý
3. mírně teplý vlhký
4. mírně teplý suchý
5. mírně teplý mírně vlhký
6. mírně teplý (až teplý)
7. mírně teplý vlhký
8. mírně chladný vlhký.

Klimatické regiony, používané v rámci BPEJ, byly konstruovány výhradně pro účely bonitace - zahrnující území s přibližně shodnými klimatickými podmínkami pro růst a vývoj zemědělských plodin. Vegetační stupeň na základě údajů BPEJ proto lze určit jen rámcově.

- **druhá a třetí pozice** (**..) definuje *hlavní půdní jednotku* (těch je v ČR 78, označení 01 - 78). Hlavní půdní jednotky (HPJ) jsou agregací základních jednotek KPP a zjednodušeným způsobem definují půdní typ, druh a vodní režim.
- **čtvrtá pozice** (...*) podává informaci o *sklonitosti a expozici* daného konkrétního pozemku. Jde o kategorie sklonitosti a expozice, respektive jejich kombinaci, vyjádřenou číselným kódem 0-9.
- **pátá pozice** (...*) obdobným způsobem, tj. číselným kódem v rozpětí 0-9, definuje *kategorii skeletovitosti a kategorii hloubky půdy*, respektive jejich kombinaci.

Převodní klíč BPEJ na STG je možné - obdobně jako v případě KPP - sestavit pouze pro trofické a hydrické řady. Protože u BPEJ není obligatorně uváděn půdotvorný substrát, je v řadě případů více možností, jak údaj BPEJ interpretovat. Převodní tabulka vychází z hlavních půdních jednotek (HPJ). Pro lepší orientaci v ní byly použity následující symboly:

- (AB), (2) - výskyt dané řady možný, ale méně častý,
AB, 2 - výskyt dané řady obecný,
A-AB, 2-3 - výskyt obou řad obecný,
A-AB, 2-3 - výskyt řady převažující,
(A)AB, (2)5 - výskyt řady výrazně převažující.

PŘEVODNÍ KLÍČ BPEJ NA STG

HPJ	trofická řada	hydrická řada
01	BD, (D)	(2)3
02	B	(2)3
03	<i>BD</i> , (BCD)	3
04	(B), BD	2(3)
05	(B),BD	(2)3
06	BD, (BCD)	3-4
07	BD, (BCD)	3-4
08	B, <i>BD</i>	(2)3

09	B	(2) 3
10	B , (BD)	(2)3
11	B	3
12	B	3
13	B	2- 3
14	B	3
15	(AB), B	3
16	(AB), B	3
17	AB, B	2- 3
18	BD, (D)	(1) 2-3
19	BD,(D)	(2) 3 (4)
20	(AB), B, BD	3
21	A, AB, B, BD	2
22	AB, B, BD	2(3)
23	A, AB	2-3-4
24	AB,B	3
25	AB, B	3
26	AB, B	3-4
27	AB, B	(2)3
28	(AB), B	3
29	(A), AB	3
30	AB, (B)	3
31	AB, B, BD	2 (3)
32	(A), AB	2 (3)
33	AB	3
34	(A), AB	3
35	(A), AB, (B)	3 (4)
36	A, AB, B	3 (4)
37	A, AB, B	(1) 2 (3)
38	A, AB, B	2 (3)
39	A,AB,B,BD,D	1- 2 (3)
40	A,AB,B,BD,D	2 -3
41	A,AB,B,BD,D	2-3
42	B	3 -4
43	B	3 -4
44	B	3-4
45	B	3 -4
46	B	3 -4
47	B	3-4
48	AB, B, BD	3 -4
49	B, BD	3-4
50	(A), AB, (B)	4
51	(A), AB	3-4
52	AB, B	3-4
53	AB, B	(3) 4
54	AB, B	4

55	B, (BD)	2-3
56	B, (BC, BD)	3
57	B, BC, (BD)	3(4)
58	B, BC, (BD)	4(5)
59	B, BC , (BCD)	4(5)
60	BC , (BCD, CD, C)	3(4)
61	BC , (BCD, CD, C)	3-4
62	BC , (BCD, CD, C)	(3)4
63	BC , (BCD, CD, C)	4-5
64	AB, B	4(5)
65	A-AB	(4)5
66	(AB) B (BC)	4-5
67	B(BC)	(4)5
68	(AB)B	(4)5
69	(AB)B	5
70	(AB) B (BC)	4-5
71	(AB)B	4-5
72	(A) AB-B	5
73	(AB) B (BC)	5
74	(A)AB(B)	5
75	(A)AB(B)	4-5
76	(A)AB(B)	(4)5
77	(AB) B (BC)	3(4)
78	(AB) B (BC)	3 (4, 5)

Údaje o sklonitosti a expozici (4. pozice kódu BPEJ) mohou ovlivnit stanovení vegetačního stupně takto:

- * ** 0* rovina až nepatrný sklon (0-3°), expozice všesměrná
- * ** 1* mírný svah (3-7°), expozice všesměrná
- * ** 2* mírný svah (3-7°) expozice převážně jižní, **vegetační stupeň možno snížit**
- * ** 3* mírný svah (3-7°) expozice převážně severní, **vegetační stupeň možno zvýšit**
- * ** 4* střední svah (7-12°), expozice převážně jižní, **vegetační stupeň možno snížit**
- * ** 5* střední svah (7-12°), expozice převážně severní, **vegetační stupeň možno zvýšit**
- * ** 6* výrazný svah (12-17°), expozice převážně jižní, **vegetační stupeň možno snížit**
- * ** 7* výrazný svah (12-17°), expozice převážně severní, **vegetační stupeň možno zvýšit**
- * ** 8* příkrý svah až sráz (nad 17°), expozice převážně jižní, **vegetační stupeň možno snížit**
- * ** 9* příkrý svah až sráz (nad 17°), expozice převážně severní, **vegetační stupeň možno zvýšit**

Údaje o skeletovitosti a hloubce půd (5. pozice kódu BPEJ) mohou korigovat stanovení hydrické řady:

- * ** *0 půdy bez skeletu, hluboké
- * ** *1 půdy bez skeletu až slabě skeletovité, hluboké, vzácně i jenom středně hluboké
- * ** *2 půdy slabě skeletovité, hluboké
- * ** *3 půdy středně skeletovité, hluboké
- * ** *4 půdy středně skeletovité, hluboké až středně hluboké
- * ** *5 půdy slabě skeletovité, mělké **-pravděpodobnost hydrické řady omezené**
- * ** *6 půdy středně skeletovité, mělké **-pravděpodobnost hydrické řady omezené**

- * * * *7 půdy bez skeletu až slabě skeletovité, hluboké až středně hluboké
- * * * *8 půdy středně až silně skeletovité, hluboké až mělké - *možnost hydrické řady omezené*
- * * * *9 půdy bez skeletu až silně skeletovité, hluboké až mělké - *možnost hydrické řady omezené*

MADĚRA, P., ZIMOVÁ, E. (eds.) (2004): Metodické postupy projektování ÚSES. Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol, Brno. 277 s. (multimediální příčka na cd, dostupná z: <http://user.mendelu.cz/xfriedl/Fytocenologie%20pro%20ZAKA,%20MZKU,%20ZKR/Podklady%20+%20materialy%20ke%20studiu/Zdroje%20ke%20studiu/>)